

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	27 augustus 2024
Zaaknummer	916056
Portefeuillehouder	Barbara Boudewijnse
Onderwerp	Voortgang noodopvang asielzoekers Rijksweg 81 Naarden

1. Kennisnemen van

de voortgang van het realiseren van een noodopvanglocatie voor asielzoekers op de Rijksweg 81 in Naarden.

2. Inleiding

Op 26 juni jl. is uw raad in beslotenheid geïnformeerd over het besluit van het college van B&W om mee te werken aan het verzoek van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) om een noodopvang voor asielzoekers te realiseren op de Rijksweg 81 in Naarden. De noodopvang zal plaats bieden aan maximaal 150 mensen.

Al geruime tijd staat de opvang van asielzoekers en in het bijzonder het aanmeldcentrum in Ter Apel onder grote druk. Vanuit het aanmeldcentrum stromen asielzoekers onvoldoende door naar reguliere opvanglocaties in het land. De bezettingsgraad in Ter Apel en op veel andere opvanglocaties ligt boven de 100%. Hierdoor staat de leefbaarheid en veiligheid voor bewoners en medewerkers op locaties onder spanning.

Sinds 1 februari 2024 vereist de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) dat gemeenten locaties en opvangplekken ter beschikking stellen aan het COA.

De regio Gooi en Vechtstreek heeft de opdracht om circa 1.500 asielzoekers op te vangen. Gemeente Gooise Meren heeft als taakstelling voor 389 asielzoekers opvang te realiseren.

3. Kernboodschap

Door het onderbrengen van maximaal 150 asielzoekers op de locatie Rijksweg 81 wordt deels invulling gegeven aan de taakstelling en levert de gemeente, op eigen schaal, een belangrijke bijdrage aan het ontlasten van overvolle opvanglocaties en het meer humaan opvangen van asielzoekers.

Het college stelt als noodzakelijke voorwaarde voor opening van de noodopvang, dat er een veiligheidsplan wordt vastgesteld en dat de randvoorwaardelijke maatregelen voor het veilig openen van de noodopvang, zijn uitgevoerd. De veiligheid van de inwoners en ondernemers van Naarden én van de asielzoekers en medewerkers in de noodopvang, heeft onze continue aandacht.

Als aan de voorwaarden voor veiligheid wordt voldaan, zal het college naar verwachting eind september een gedoogbeschikking afgeven en kan de noodopvanglocatie tussen half oktober en begin november worden geopend.

4. Stand van zaken

Locatie voor noodopvang

Sinds 2023 is gezocht naar geschikte locaties. 11 potentieel geschikte locaties zijn door de gemeente aan het COA aangeboden, 10 daarvan zijn om verschillende redenen door het COA afgewezen. De locatie Rijksweg 81 in Naarden bleek wel geschikt, deze locatie voldoet aan de eisen die het COA stelt aan een locatie voor noodopvang. Op 14 juni jl. heeft het college een verzoek tot realisatie van noodopvang op die locatie ontvangen van het COA. Het college heeft op 24 juni jl. besloten positief te reageren op het verzoek van het COA: 'voor 150 personen voor de minimale duur van 2 jaren, middels het aangaan van een bestuursovereenkomst, waarbij de inzet is om na 1 jaar te besluiten over vervolg'.

Direct na dit besluit is uw raad geïnformeerd en aansluitend de omwonenden, ondernemers en inwoners van de wijk KTV. In alle gesprekken en ontmoetingen was ruimte voor inbreng van zorgen en aandachtspunten. Deze punten worden uitgewerkt in het veiligheidsplan. Pas als er een goed veiligheidsplan ligt, met zorgvuldig afgewogen maatregelen, zal het college definitief besluiten over de noodopvanglocatie op de Rijksweg 81. Het college stelt het veiligheidsplan vast en bepaalt welke maatregelen randvoorwaardelijk zijn voor het openen van de noodopvanglocatie. Het COA moet aan de gestelde eisen voor veiligheid met betrekking tot de noodopvanglocatie voldoen.

Mede naar aanleiding van gesprekken met omwonenden, inwoners en ondernemers zet het college nu in op noodopvang voor maximaal 150 asielzoekers, voor de duur van 2 jaar.

Eerste contact met de omgeving

Er zijn verschillende gesprekken gevoerd met direct aanwonenden en belanghebbenden. Op 9, 11, 15 en 17 juli 2024 zijn bijeenkomsten georganiseerd in de Plataan in Naarden om omwonenden en inwoners van de wijk Keverdijk, Thijssepark en Vierhoven (KTV) te informeren over het besluit, naar hen te luisteren en met hen in gesprek te gaan. Bij deze ontmoetingen liepen de emoties geregeld hoog op. Mensen zijn bezorgd, bang en boos. Het gaat dan met name over aspecten van veiligheid, maar ook over continuïteit van bedrijfsvoering. Daarnaast is ook op andere manieren onvrede geuit, onder andere met protesten bij de locatie van de bijeenkomsten en bij de beoogde opvanglocatie, die is beklad met leuzen. En er is een petitie overhandigd. Er waren ook positieve reacties, mensen die het belangrijk vinden om als samenleving bij te dragen aan een oplossing voor de opvangcrisis, en die hun hulp aanbieden. We weten dat er ook veel mensen zijn in 'het stille midden', mensen die zich niet uitspreken.

De gemeente heeft sinds 28 juni jl. veel vragen en opmerkingen van inwoners ontvangen en beantwoord. De vragen gingen over vergunningen, sociale cohesie, veiligheid, dagbesteding van de asielzoekers etc. Er waren ook een aantal steunbetuigingen.

Op 16 en 17 juli jl. is met een aantal direct aanwonenden en mensen uit de wijk (de klankbordgroepen) schouwen uitgevoerd (meer hierover onder het kopje Veiligheidsplan).

Media

Na verzending van de uitnodiging voor de informatiebijeenkomsten en het persbericht over de komst van de noodopvanglocatie in Naarden, kwamen veel vragen binnen van de pers. De media waren uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de informatiebijeenkomsten. Naast de regionale pers (Gooi- en Eemlander, Gooise Meren Nieuws, NH Nieuws), was er ook aandacht vanuit landelijke media, zoals POWNews, Hart van Nederland en Telegraaf.

Communicatie

Een van de kritiekpunten van inwoners was het moment van informeren. Men rekent het de gemeente aan dat de omgeving zo laat betrokken is, dat het college al besloten heeft en dat mensen niet hebben kunnen meedenken. Het zoeken naar een locatie voor de opvang en huisvesting van bijzondere doelgroepen is iets wat het college zorgvuldig en in alle rust moet kunnen doen. Het gaat om een opgave die gevoelig ligt, waar veel eisen aan worden gesteld en waarbij veel belangen spelen. Maatschappelijk onrust, hoe begrijpelijk ook, zorgt ervoor dat het college haar taak moeilijker kan uitvoeren. Dat is de reden dat er in dit soort gevallen wordt gekozen voor beslotenheid, waarbij geen onnodige onrust wordt veroorzaakt over de locaties die uiteindelijk niet geschikt blijken en afvallen. De andere kant is, dat zodra er na zorgvuldige afweging een locatie wordt aangewezen, mensen zich overvallen voelen en er weerstand ontstaat. Dit lijkt een welhaast onvermijdelijk aspect aan een dergelijke opgave. Los hiervan onderkent het college dat de communicatie naar omwonenden en inwoners van Naarden op een aantal punten beter had gekund. Zoals dat direct aanwonenden als eerste geïnformeerd hadden moeten worden. En de inwoners van Muiden en Muiderberg, die niet ook per brief zijn uitgenodigd voor de informatieavonden, terwijl hun schoolgaande kinderen dagelijks langs de locatie fietsen. Deze punten hebben onze aandacht. Het moment van communiceren, zo vlak voor de zomervakantie, is bewust gekozen. Het college heeft de inwoners zo snel mogelijk na besluitvorming willen informeren en hiermee niet gewacht tot na de zomervakantie. Consequentie hiervan is dat er nog veel uitgewerkt en onderzocht moet worden en dat dus nog niet alle informatie bekend is.

Veiligheidsplan

In de ogen van het college is een adequaat veiligheidsplan een noodzakelijke voorwaarde voor het ondertekenen van de bestuursovereenkomst met het COA, en daarmee voor het realiseren van de noodopvang.

Het veiligheidsplan, met daarin o.a. een risicoanalyse, afwegingskader en beheersmaatregelen, wordt opgesteld door de gemeente, met input van het COA en het objectieve advies van een extern bureau dat gespecialiseerd is in veiligheid. Ook worden door de omgeving aangedragen risico's opgenomen en gewogen.

Op 16 en 17 juli jl. is met een aantal direct aanwonenden en mensen uit de wijk (de klankbordgroepen) schouwen uitgevoerd; er is een rondgang gemaakt door de wijk en rondom de locatie, waarbij mogelijk kwetsbare plekken zijn aangewezen en waarbij suggesties zijn gedaan voor verbeteringen in de situatie. Half september volgt een tweede schouwmoment met de klankbordgroepen om de punten in het veiligheidsplan te bespreken.

We zijn ons ervan bewust dat (het gevoel van) veiligheid staat of valt bij het gedrag van groepen en individuen. Alle betrokkenen hebben hierin een verantwoordelijkheid. De ervaring is dat het over het algemeen op de opvangcentra heel erg goed loopt en dat er weinig problemen zijn.

Demonstratierecht vs. handhaving APV

Het college heeft geoordeeld dat het recht op demonstratie zwaarder weegt dan de handhaving van artikel 2:42 van de APV (o.a. het verbod om zonder toestemming een aanplakbiljet of iets dergelijks aan te brengen op een openbare plaats). Daarom zijn spandoeken, posters en stickers niet verwijderd, tenzij de verkeersveiligheid in het geding kwam of wanneer er sprake was van schade aan publieke eigendommen en/of bezittingen van anderen.

De toekomstige bewoners van de noodopvang

Pas een kleine week voorafgaand aan de opening van de noodopvang, is bekend wie de toekomstige bewoners zijn. Het COA streeft ernaar een zo gemêleerd mogelijke groep bewoners samen te stellen, waarbij het COA uiteraard ook afhankelijk is van de op dat moment aanwezige asielzoekers in de aanmeldcentra.

Wat wel al vaststaat, is dat de bewoners van de noodopvang in Naarden geen veiligelanders zullen zijn. Deze mensen worden vanuit de aanmeldcentra teruggestuurd naar het land van herkomst. In de landelijke media is met regelmaat aandacht voor problemen bij asielopvanglocaties. Het gaat dan met name om problemen bij de aanmeldcentra Ter Apel en Budel, waar het in de meeste gevallen deze groep veiligelanders betreft.

Het is waarschijnlijk dat veel van de bewoners van de noodopvang in Naarden man zullen zijn. Dit betreft veelal alleengaande (geen alleenstaande) mannen die hun familie achter hebben moeten laten in het land van herkomst toen zij besloten te vluchten. Zij willen aanspraak maken op gezinshereniging.

Onderwijs en ketensamenwerking

Voor de kinderen die mogelijk naar de noodopvanglocatie komen, worden voorbereidingen getroffen voor onderwijs. De verwachting is dat het om maximaal 15 kinderen zal gaan, maar daar is pas heel kort voor de aanvang van de opvang (5 dagen) duidelijkheid over.

Met de ketenpartners in het sociaal domein wordt gewerkt aan het in goede banen leiden van vrijwilligerswerk, voor en door asielzoekers.

5. Consequenties

Het college stuurt erop dat bij de noodopvang voor asielzoekers op de Rijksweg 81 in Naarden de input van de inwoners goed wordt verwerkt. Als niet voldaan wordt aan de gestelde voorwaarden, dan houdt het college zich het recht voor om de noodopvang tussentijds te beëindigen.

6. Communicatie

Het college hecht aan steun van de gemeenteraad en zal in het vervolgproces steeds de raad actief en tijdig informeren.

Voor de realisatie van de noodopvang wordt een communicatieplan opgesteld, met daarin aandacht voor contact met inwoners en ondernemers, onder andere over het Veiligheidsplan.

In het vervolg van het project wordt, naast informeren, o.a. ingezet op:

- Een 2^e schouw in september, met als doel om met de klankbordgroepen te reflecteren op het veiligheidsplan, met daarin de risicoanalyse, het afwegingskader en de maatregelen;
- Een bezoek aan een vergelijkbare noodopvanglocatie, begin september, waar mensen zich voor kunnen aanmelden;
- Individuele gesprekken met direct belanghebbenden;

Via de nieuwsbrief en de projectpagina goisemeren.nl/asielzoekers kunnen alle inwoners van Gooise Meren op de hoogte blijven van de ontwikkelingen.

7. Vervolg

We sturen erop aan dat de noodopvanglocatie op de Rijksweg tussen half oktober en begin november 2024 geopend kan worden. We doorlopen hiervoor een zorgvuldig proces, dat bestaat uit de volgende stappen:

1. Vaststellen van het Veiligheidsplan door het college, naar verwachting eind september 2024;
2. Vaststellen van de Gedoogbeschikking door het college, naar verwachting eind september 2024 (de aanvraag omgevingsvergunning moet dan al door het COA ingediend zijn);
3. Teken van de Bestuursovereenkomst door de burgemeester, naar verwachting eind september 2024;
4. Uitvoeren van de randvoorwaardelijke maatregelen voor het veilig openen van de noodopvang, zoals beschreven in het Veiligheidsplan;
5. Opening van de noodopvang op basis van de gedoogbeschikking, naar verwachting tussen half oktober en begin november 2024.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester